PROTOKOLLSUTDRAG RS 2026-0015
2026-11-24

§ 228

Förnyat genomförandebeslut avseende Program Saltsjöbanan

RS 2025-1254

Sammanfattning

Program Saltsjöbanan syftar till att rusta upp Saltsjöbanan för att möjliggöra ökad kapacitet med tolvminuterstrafik samt åtgärda bullerproblematik i enlighet med föreläggande från Nacka kommun. Investeringen omfattar sju delprojekt.

I oktober 2020 beslutade regionfullmäktige (RS 2020-0422) om ett förnyat genomförandebeslut med ökad total utgift för Program Saltsjöbanan på 1 835 miljoner kronor.

Sedan beslutet fattades har järnvägsplanerna för mötesstationerna i Fisksätra och Tattby samt arbetena vid Slussen försenats. Därtill har prisökningar och förseningen under de senaste åren påverkat utgifterna för delprojektet Henriksdal-Slussen. Tidigare bedömdes projektet kunna färdigställas under 2025, men enligt nuvarande prognos bedöms färdigställandet kunna ske tidigast 2028.

Under 2025 genomfördes utredningen Tidtabellsutredning Saltsjöbanan 12 och 10 minuters trafik 2026 02 27 (TN 2023-0804) utifrån förändrade förutsättningar som visade att projektet är mer komplext än tidigare bedömt. För att uppnå beslutad funktion och effektmål krävs en stationslösning med mittplattform och samtidig infart, vilket innebär en ombyggnation av Henriksdals station i stället för en återställning.

Beslutet innebär att den totala investeringsutgiften ökar till 2 164 miljoner kronor, vilket är en ökning med 329 miljoner kronor jämfört med tidigare fattat genomförandebeslut (RS 2020-0422). Beslutet innebär också en förändrad tidplan och omfattning för delprojektet Henriksdal-Slussen. Investeringsbeslutet är villkorat av regionfullmäktiges godkännande av investeringsbudget 2027 med planår 2028-2036.

Investeringen är medfinansierad via statliga näringsbidrag; länsplan, nationell plan samt stadsmiljöbidrag till ett bedömt belopp om 872 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

1. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 september 2026
2. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2026
3. Ekonomibilaga med investeringskalkyl

Yrkanden

Ordförande Aida Hadzialic (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 11 november 2026 (bilaga).

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Beslutsgång
Ordförande Aida Hadzialic (S) frågar först på regionrådsberedningens förslag till beslut och finner att regionstyrelsen bifaller detta.

Ordförande frågar därefter på Moderaternas förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Beslut
Regionstyrelsen föreslår dels att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Trafiknämnden medges rätt att, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut om 2027 års investeringsbudget och planår 2028-2036, fortsätta genomförandefasen avseende Program Saltsjöbanan, med ändrad omfattning av Henriksdals station och förändrad tidplan, med en utökad investeringsutgift på 329 miljoner kronor till en ny total investeringsutgift på 2 164 miljoner kronor.

Regionstyrelsen beslutar dels för egen del följande.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet.

Reservation
2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M) anmäler reservation från Moderaterna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Särskilda uttalanden
Ledamoten Anna Sehlin m.fl. (V) anmäler ett särskilt uttalande från Vänsterpartiet.

Ledamoten Msciwoj Swigon m.fl. (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna.

Paragrafen är justerad

Skickas till
Trafiknämnden

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2026-11-09

RS 2025-1254

Regionstyrelsen

Förnyat genomförandebeslut avseende Program Saltsjöbanan

Föredragande regionråd: Jens Sjöström

Ärendebeskrivning

Program Saltsjöbanan syftar till att rusta upp Saltsjöbanan för att möjliggöra ökad kapacitet med tolvminuterstrafik samt åtgärda bullerproblematik i enlighet med föreläggande från Nacka kommun. Investeringen omfattar sju delprojekt.

I oktober 2020 beslutade regionfullmäktige (RS 2020-0422) om ett förnyat genomförandebeslut med ökad total utgift för Program Saltsjöbanan på 1 835 miljoner kronor.

Sedan beslutet fattades har järnvägsplanerna för mötesstationerna i Fisksätra och Tattby samt arbetena vid Slussen försenats. Därtill har prisökningar och förseningen under de senaste åren påverkat utgifterna för delprojektet Henriksdal-Slussen. Tidigare bedömdes projektet kunna färdigställas under 2025, men enligt nuvarande prognos bedöms färdigställandet kunna ske tidigast 2028.

Under 2025 genomfördes utredningen *Tidtabellsutredning Saltsjöbanan 12 och 10 minuters trafik 2026 02 27 (*TN 2023-0804) utifrån förändrade förutsättningar som visade att projektet är mer komplext än tidigare bedömt. För att uppnå beslutad funktion och effektmål krävs en stationslösning med mittplattform och samtidig infart, vilket innebär en ombyggnation av Henriksdals station i stället för en återställning.

Beslutet innebär att den totala investeringsutgiften ökar till 2 164 miljoner kronor, vilket är en ökning med 329 miljoner kronor jämfört med tidigare fattat genomförandebeslut (RS 2020-0422). Beslutet innebär också en förändrad tidplan och omfattning för delprojektet Henriksdal-Slussen. Investeringsbeslutet är villkorat av regionfullmäktiges godkännande av investeringsbudget 2027 med planår 2028-2036.

Investeringen är medfinansierad via statliga näringsbidrag; länsplan, nationell plan samt stadsmiljöbidrag till ett bedömt belopp om 872 miljoner kronor.

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Trafiknämnden medges rätt att, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut om 2027 års investeringsbudget och planår 2028-2036, fortsätta genomförandefasen avseende Program Saltsjöbanan, med ändrad omfattning av Henriksdals station och förändrad tidplan, med en utökad investeringsutgift på 329 miljoner kronor till en ny total investeringsutgift på 2 164 miljoner kronor.

Regionrådsberedningens motivering
Investeringen i Program Saltsjöbanan startade 2013 och har sedan dess genomgått revideringar i både omfattning och budget. Programmet omfattar sju delprojekt där syftet är att modernisera Saltsjöbanan och öka kapaciteten samt förbättra säkerhet och punktlighet. Två delprojekt återstår, Henriksdal–Slussen respektive Kapacitetsåtgärder.

Delprojektet Henriksdal–Slussen
Under 2025 genomfördes en utredning utifrån förändrade förutsättningar som visar att delprojektet Henriksdal-Slussen är mer komplext än tidigare bedömt. För att uppnå beslutad funktion och effektmål krävs en stationslösning med mittplattform och samtidig infart, vilket innebär en ombyggnation av Henriksdals station i stället för en återställning.

Stockholms stad kommer att finansiera återställningen av området runt Henriksdals station enligt befintligt genomförandeavtal. Dessa kostnader ingår inte i föreliggande genomförandebeslut.

Delprojektet Kapacitetsåtgärder
Projektet har påverkats av flera faktorer som lett till förlängd tidsplan och ökade kostnader. Projekteringen har blivit mer omfattande än planerat, där kravbilden och förutsättningarna för teleinstallationer i teknikhus, koppling till överordnat system inte varit tydliga, samt ett nytt regelverk för jordning. Därtill har nya trafikanordningsplaner behövts för att möjliggöra en förlängd period av ersättningstrafik under byggtiden. Omprojektering har också medfört tilläggsarbeten under entreprenaden.

Om beslutet inte fattas kommer delprojektet Henriksdal–Slussen att försenas och trafikering till slutstationen Slussen att skjutas upp, med fortsatta avbrott samt begränsad trafik som följd. Därtill kan inte den nya stationen i Henriksdal realiseras eller kan den komma att fördyras. Detta resulterar även i att effektmålet tolvminuterstrafik inte uppnås.

Regionrådsberedningen tillstyrker förslaget och vill framhålla vikten av att detta projekt slutförs för att åstadkomma utökningen av kapaciteten på Saltsjöbanan till tolvminuterstrafik och för att så snart som möjligt återställa Saltsjöbanans drift till Slussen.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 september 2026
3. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2026
4. Ekonomibilaga med investeringskalkyl

Aida Hadžialić

Jens Sjöström

Förslag till tilläggsbeslut
2026-11-24

Diarienummer
RS 2025-1254

Regionstyrelsen
Ärende 18

Förnyat genomförandebeslut avseende Program Saltsjöbanan

Region Stockholm står inför mycket omfattande investeringar i kollektivtrafikens infrastruktur. Samtidigt har den gångna mandatperioden präglats av återkommande fördyringar och förseningar i flera av regionens största infrastrukturprojekt.

Program Saltsjöbanan är ytterligare ett exempel. Investeringsutgiften föreslås nu öka med 329 miljoner kronor till totalt 2 164 miljoner kronor, samtidigt som färdigställandet av sträckan Henriksdal–Slussen har förskjutits från 2025 till tidigast 2028. Det innebär ytterligare flera år av begränsad trafik och ersättningsbussar för resenärerna.

Problemen är långt ifrån isolerade till Saltsjöbanan. Tvärbanans Kistagren och bussterminalen vid Slussen har drabbats av omfattande fördyringar och förseningar. Därutöver visar de senaste prognoserna att tunnelbanans utbyggnad har ett finansieringsgap om 23 miljarder kronor.

Vi ifrågasätter inte behovet av att rusta upp och utveckla Saltsjöbanan. Däremot är det uppenbart att styret, med Socialdemokraterna i spetsen, behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att regionens investeringar genomförs i tid och inom beslutade ekonomiska ramar. När projekten gång på gång blir både dyrare och försenade måste den politiska kontrollen stärkas.

Vi föreslår därför att särskilda kontrollstationer införs, med regelbunden återrapportering av projektets ekonomi, tidplan och risker till trafiknämnden och regionstyrelsen.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta följande:

1. trafiknämnden uppdras inrätta tydliga kontrollstationer till trafiknämnden inrättas för att säkerställa tid, ekonomi, kvalitet och arbetsmiljö i projektet och därmed även transparens samt insyn för nämndens ledamöter.

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-11-24

RS 2025–1254

Vänsterpartiet

Regionstyrelsen
Ärende 18

Förnyat genomförandebeslut avseende Program Saltsjöbanan (andra)

Vi i Vänsterpartiet ser att det är mycket i det här projektet som inte varit klart från början och att det är synd att resenärerna behöver vänta så länge på Saltsjöbanans återställande till Slussen. Vi vill betona vikten av att ersättningstrafiken fortsätter att gå in till Slussen fram till att Saltsjöbanan åter trafikerar hela sträckan till Slussen.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-11-24

RS 2025-1254

Regionstyrelsen
Ärende 18

Förnyat genomförandebeslut avseende Program Saltsjöbanan

Redan under 2025 visade en utredning att förändrade förutsättningar, bland annat hastighetsbegränsningar vid Slussens slutstation, krävde en annan lösning i Henriksdal för att klara 12-minuterstrafiken. Under hösten 2025 visade dessutom en ny kalkyl att investeringsutgiften var högre än tidigare beräknat.

När trafiknämnden tidigare i år behandlade det separata men nära sammanhängande investeringsobjektet vid Slussen var även risken för lägre hastighet och påverkan på Saltsjöbanans turtäthet känd. Nu föreslås budgeten för Program Saltsjöbanan höjas med ytterligare 335 miljoner kronor.

Vi menar att den samlade riskbilden och de förväntade ekonomiska konsekvenserna borde ha redovisats tydligare för politiken. När nära beroende investeringar hanteras var för sig blir det svårt att få en rättvisande bild av den samlade ekonomin.

Mot den bakgrunden deltar inte Sverigedemokraterna i beslutet.